

Jaarverslag

2018

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
Hoofdstuk 1. Organisatie en taakopvatting	5
Hoofdstuk 2. Hoofdtaken	7
Hoofdstuk 3. Neventaken	14
Hoofdstuk 4. Financiële verantwoording	15
Hoofdstuk 5. Vooruitblik 2019	17
Bijlage: CV's commissieleden	18

Voorwoord

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO) is een onafhankelijk adviesorgaan. De commissie adviseert de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap inzake het opleidingsaanbod in het hoger onderwijs.

De hoofdfunctie van de commissie is die van poortwachter van het bekostigde hoger-onderwijsbestel. Bij voornemens van hogescholen en universiteiten voor nieuwe opleidingen adviseert de commissie de Minister van OCW over de wenselijkheid om die opleiding voor bekostiging in aanmerking te brengen. Dit gelet op de arbeidsmarkt voor de toekomstige afgestudeerden, de te verwachte instroom van potentiële studenten en de ruimte in het bestaande aanbod.

Daarnaast adviseert de commissie over voornemens voor nevenvestigingen, samenvoegingen van opleidingen, verplaatsingen en fusies en brengt de commissie op verzoek sectoranalyses uit over het hoger onderwijs.

2018 was opnieuw een druk jaar. Bracht de commissie in 2016 nog 100 adviezen uit, in 2017 waren dat er 134 en in 2018 opnieuw 133.

2018 was wel het jaar met de meeste negatieve adviezen tot op heden. Slechts 56% van de adviezen over nieuwe opleidingen en nevenvestigingen was positief. Niet eerder was het aantal negatieve adviezen zo hoog. Dit hangt samen met de constatering dat de ruimte binnen het landelijk opleidingsaanbod voor nieuwe Ad's en wo masters kleiner begint te worden.

De Minister van OCW bracht in 2018 een nieuwe, bijgestelde Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs uit. Oogmerk van de regeling is om de administratieve last van de macrodoelmatigheidsprocedure te verminderen (zo kan de aanvraag bij de CDHO en de aanvraag voor de Toets Nieuwe Opleiding bij de NVAO tegelijkertijd worden ingezet) en beter in te spelen op de actualiteit (daar waar vraag ontstaat naar nieuwe beroepen waarvoor de kwantitatieve gegevens aantoonbaar nog ontbreken, kan nu ook met een kwalitatieve onderbouwing worden volstaan). In deze Regeling is ook bepaald dat de macrodoelmatigheidstoets niet toegepast wordt indien een nieuwe opleiding, nevenvestiging of verplaatsing deel uitmaakt van een door de Minister erkend sectorplan.

Als uitvloeisel van de visiebrief van de Minister 'Internationalisering in evenwicht' van april 2018 heeft de Minister aan de commissie gevraagd om – kijkend naar de arbeidsmarkt - voortaan ook te adviseren over de anderstaligheid van nieuwe opleidingen. Het advies over de anderstaligheid brengt de commissie uit aan de NVAO. De NVAO-commissie die de Toets Nieuwe Opleiding uitvoert neemt dat advies vervolgens mee in haar afwegingen over de toepasselijkheid van onderwijs in een andere taal voor die betreffende opleiding.

Op vergelijkbare wijze worden door de NVAO de adviezen van de CDHO over de naamgeving meegenomen in haar oordeel over de kwaliteit van een nieuw aangevraagde opleiding.

In 2018 is veel energie gestoken in een verbeterde afstemming tussen de Inspectie Hoger Onderwijs, de NVAO en de CDHO. Oogmerk daarvan is om – met behoud van ieders eigen rol en functionaliteit – de afstemming zo snel en soepel mogelijk te laten verlopen en daardoor de administratieve last voor instellingen zo beperkt mogelijk te houden: goede informatie-uitwisseling, geen dubbel werk en goede terugkoppeling bij dossiers waarbij twee of drie van de organisaties zijn betrokken. Het is een samenwerking die in de ogen van de betrokken organisaties beslist meerwaarde oplevert.

De commissie verricht haar werkzaamheden sinds 2009. De commissie heeft een onafhankelijke voorzitter en leden afkomstig uit wo, hbo en privaat onderwijs. Allen hebben zitting zonder last of ruggenspraak. Leden worden door de Minister benoemd en hebben zitting voor een periode van 4 jaar, mogelijk te verlengen met een tweede periode van 4 jaar. In 2018 verwelkomde de commissie mw. drs. A.S. Roeters als nieuw lid. Zij nam plaats op de zetel die tot die tijd werd ingenomen door mw. E.R.M. Verhoef.

De commissie wordt ondersteund door een bureau, bestaande uit 1 coördinator, 3 beleidsmedewerkers en 1 officemanager. Ondanks personele wisselingen heeft het bureau de commissie zonder haperen flexibel, deskundig en proactief ondersteund. De commissie prijst zichzelf gelukkig met zo'n goed bureau.

drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

1. Organisatie en taakopvatting

1.1 Samenstelling

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs is op 1 juli 2009 in het leven geroepen als een onafhankelijk adviesorgaan. De commissie adviseert de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap inzake het opleidingsaanbod in het hoger onderwijs¹.

Bij besluit van 22 juli 2013 heeft de Minister van OCW de zittingsduur van de commissie met terugwerkende kracht verlengd.

De commissie bestond gedurende het afgelopen verslagjaar uit de volgende leden:

Dhr. drs. P.M.M. Rullmann
(*voorzitter*)

Mw. drs. L.W.J.M. Janssen
(*vicevoorzitter*)

Mw. drs. G.T.C. Bonhof

Dhr. dr. ir. A.F. Groen

Dhr. prof. mr. dr. P.F. van der Heijden

Dhr. prof. dr. L.G. Soete

Mw. drs. A.S. Roeters
(*aangetreden op 1 mei 2018*)

1.2 Taakopvatting

De commissie adviseert de Minister van OCW gevraagd en ongevraagd over onderwerpen die raken aan de doelmatigheid van het hoger onderwijs. Bij de oprichting van de CDHO is er bewust voor gekozen de commissie in te richten als onafhankelijk adviesorgaan dat op afstand staat van de departementen die het adviseert.

De commissie heeft het van belang geacht extra waarborgen te creëren die de onafhankelijke totstandkoming van haar adviezen garanderen.

De commissie heeft daartoe een gedragscode opgesteld. Deze gedragscode is op de website van de commissie te raadplegen. In het interne reglement van de commissie is vastgelegd dat de commissie handelt volgens deze gedragscode.

1.3 Hoofdtaken

De primaire taak van de commissie betreft het uitbrengen van adviezen aan de Minister inzake de doelmatigheid van individuele aanvragen die wijziging van het opleidingsaanbod beogen². De commissie adviseert over deze aanvragen op grond van de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs. De regeling heeft betrekking op de volgende mutaties: -nieuw opleidingsaanbod; -vestiging van een opleiding of een gedeelte van een opleiding in een andere gemeente; -verplaatsing van een opleiding of een gedeelte van een opleiding naar een andere gemeente; -samenvoeging van opleidingen.

De beleidsregel doelmatigheid was oorspronkelijk restrictief geformuleerd en ging uit van het "nee-tenzij" principe³. Uitgangspunt was dat het bestaande hoger onderwijsaanbod in Nederland volstaat; het is voldoende gespreid en divers. Uitbreiding van het onderwijsaanbod was dan ook alleen aan de orde indien de aanvraag een meerwaarde bood voor het huidige onderwijslandschap. Dit uitgangspunt van de Beleidsregel 2009 is sinds de Beleidsregel doelmatigheid 2012 verschoven naar een meer afgewogen beleid waarbinnen ruimte is gemaakt voor Associate degrees en hbo masteropleidingen⁴. Met de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs 2018 is dit afgewogen beleid voortgezet. Daarbij is zichtbaar dat meer aandacht is gekomen

¹ Omwille van de leesbaarheid wordt in het vervolg van de tekst diverse malen gesproken over 'de Minister'. Wanneer een nadere duiding ontbreekt dient hiervoor gelezen te worden: 'de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap'. In 2017 is de verantwoordelijkheid voor het onderwijs in de sector landbouw en natuurlijke omgeving overgegaan van het Ministerie van Economische Zaken naar het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

² Artikel 3 van het Besluit van de Minister van OCW, 17 juni 2009, nr. HO&S/BS/2009/119774 tot het instellen van een Commissie doelmatigheid hoger onderwijs jo. artikel 20 van de 'Regeling en beleidsregels fusietoets in het onderwijs' (Staatscourant 2011, 3592, p. 4)

³ Rechtbank Den Haag 14 april 2010, LJN BM2655, AWB 09/3715.

⁴ Beleidsregel van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 3 juli 2014 nr. 573094 betreffende de uitoefening van een aantal ministeriële bevoegdheden op grond van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek ter bevordering van de doelmatigheid in het hoger onderwijs (Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs 2014), p. 10.

voor het vormgeven van opleidingen die aansluiten op een regionale arbeidsmarkt- en maatschappelijke behoefte⁵. In hoofdstuk 2 is beschreven dat in 2018 een veel geringer deel van de aanvragen is goedgekeurd dan in voorgaande jaren. Dit heeft vooral te maken met het feit dat de ruimte voor de ontwikkeling van nieuwe Ad's en nieuwe wo masteropleidingen geringer wordt, gelet op de grote uitbreiding van deze opleidingen in de afgelopen jaren en het feit dat het aantal instromende studenten niet zal blijven groeien.

Uit lid 3 van het instellingsbesluit van de commissie vloeit voort dat de commissie op verzoek van de minister advies kan uitbrengen over het ontnemen van rechten aan een opleiding indien het verzorgen van deze opleiding in redelijkheid niet of niet meer doelmatig kan worden geacht⁶. Deze situatie heeft zich tot op heden niet voorgedaan.

Een macrodoelmatigheidsbesluit is 10 maanden geldig. Sinds 2015 komt het voor dat de Toets Nieuwe Opleiding bij de NVAO niet binnen die tien maanden wordt afgerond, zodat de opleiding niet op tijd in het Croho kan worden ingeschreven. Om die reden is een procedure voor de verlenging van macrodoelmatigheidsbesluiten ingericht door het departement van OCW en de commissie, waarover meer in hoofdstuk 2 van dit jaarverslag.

Een tweede hoofdtak van de commissie wordt gevormd door de beoordeling van bestuurlijke en institutionele fusies in het hoger onderwijs. De wetgeving inzake de fusietoets is per 1 oktober 2011 in werking getreden. Bij fusies in het hoger onderwijs adviseert de CDHO. Dit heeft geleid tot een uitbreiding van de instellingsbeschikking. Afsproken is dat de intakeprocedure van de fusie-effectrapportage bij DUO zal plaatsvinden, waarna de commissie het adviestraject voor haar rekening neemt. In 2018 zijn geen aanvragen voor een fusietoets aan de commissie voorgelegd.

1.4 Neventaken

In de opdrachtbrief van 17 juni 2009 van de Minister van OCW en de Minister van LNV wordt de CDHO verzocht de volgende neventaken op zich te nemen:

- a. Het op verzoek van de Minister uitbrengen van adviezen over ontwikkelingen op het gebied van de macrodoelmatigheid en de (mogelijke) effecten hiervan voor het beleid;
- b. Het op verzoek van de Minister periodiek uitvoeren van sectorale doorlichtingen van het bestaande onderwijsaanbod;
- c. Het ondersteunen van de betreffende Minister bij procedures in het kader van bezwaar en beroep;
- d. Het adviseren van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap inzake de subsidieregeling HBO-masters.

Een aantal neventaken die de CDHO in 2018 op zich heeft genomen wordt in hoofdstuk 3 besproken.

1.5 Bureau

De ondersteuning van de commissie vindt plaats door een viertal beleidsmedewerkers en een officemanager. In 2018 hebben zowel de coördinator van het bureau als een van de beleidsmedewerkers afscheid genomen van de CDHO. De rol van coördinator is overgenomen door de voormalig juridisch beleidsmedewerker. Per 1 september 2018 is de nieuwe juridisch beleidsmedewerker in dienst getreden en de vacature voor beleidsmedewerker wordt in 2019 weer vervuld. Het bureau heeft in 2018 een actieve bijdrage geleverd aan het voorlichten van instellingen over de macrodoelmatigheidsprocedure en aan het versterken van de samenwerkingsverbanden met externe partijen, zoals de NVAO, de Inspectie van het Onderwijs en DUO. Voorts heeft het bureau in 2018 aandacht besteed aan de betekenis van de Algemene Verordening Gegevensbescherming voor de werkprocessen van de commissie.

⁵ Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 20 juni 2018, nr. 1239490 inhoudende een regeling voor nadere aanvraagvereisten als bedoeld in art. 6.2, vierde lid, en beleidsregels als bedoeld in de artikelen 6.2, achtste lid, 7.8a, eerste en tweede lid, en 7.17, tweede lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs)

⁶ Art. 6.5 sub a WHW.

2. Hoofdtaken

2.1 Aanvragen macrodoelmatigheid

In de onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de in 2018 behandelde aanvragen.

Tabel 1 Adviezen in 2018

aanvragen macrodoelmatigheid 2018	aantal
In 2017 ontvangen aanvragen waarover in 2018 is geadviseerd	18
In 2018 ontvangen aanvragen	128
waarvan buiten behandeling gesteld	1
In 2018 uitgebrachte adviezen	133
ter advisering in 2019	12
In 2018 genomen besluiten OCW	132
Ter besluitvorming in 2019	13

In tabel 1 is aangegeven dat de commissie in 2018 advies heeft uitgebracht over 133 aanvragen. Van deze 133 adviezen hebben er 18 betrekking op aanvragen die nog in 2017 zijn ingediend. 115 van deze 134 adviezen hebben betrekking op aanvragen die in 2018 zijn binnengekomen⁸. Ultimo 2018 had de commissie over 12 in behandeling zijnde aanvragen nog geen advies uitgebracht. Verder is in deze tabel zichtbaar dat het departement van OCW eind 2018 over 13 aanvragen nog geen besluit genomen.

Spreiding aanvragen naar CROHO domein

In tabellen 2a en 2b is te zien hoe de aanvragen in het verslagjaar 2018 zijn gespreid over de verschillende Croho domeinen. In deze tabel is het totaal aantal ingediende aanvragen als uitgangspunt genomen. Het totaal van 146 aanvragen is samengesteld uit 133 aanvragen waarover in 2018 advies is uitgebracht, 12 aanvragen waarover in 2018 nog geen advies was uitgebracht en één aanvraag die buiten

behandeling is gesteld voordat de commissie een advies had uitgebracht.

In tabellen 2a en 2b is zichtbaar dat er veel meer aanvragen door hogescholen zijn ingediend dan door universiteiten; 119 tegenover 27. Binnen de hbo-aanvragen is te zien dat de meeste aanvragen betrekking hebben op Ad's. De verhouding tussen hbo bachelors en hbo masters is nagenoeg gelijk. Bij de wo-aanvragen is zichtbaar dat meer dan twee keer zoveel masters als bachelors worden aangevraagd.

Als wordt gekeken naar de verdeling van aanvragen over de verschillende Croho domeinen valt op dat 16 Ad's voor het Croho onderdeel techniek zijn aangevraagd, 14 voor het Croho onderdeel Economie en 12 voor het Croho onderdeel Gedrag en maatschappij. Bij die 12 aangevraagde Ad's in het Croho onderdeel Gedrag en maatschappij zijn drie aanvragen voor Ad's Pedagogisch Educatief Professionaal (PEP) gerekend, maar deze worden mogelijk nog verplaatst naar het Croho domein Onderwijs⁹. De meeste aanvragen voor hbo bacheloropleidingen zijn ingedeeld in het Croho onderdeel Onderwijs. Van deze 18 aanvragen heeft er slechts één betrekking op een nieuwe opleiding; de resterende 17 opleidingen maken deel uit van een cluster lerarenopleidingen dat wordt verplaatst van Amstelveen naar Diemen. Bij de aanvragen voor hbo masteropleidingen ligt het zwaartepunt in de Croho onderdelen Economie en Gezondheidszorg.

⁸ Eén aanvraag is buiten behandeling gesteld. Het betrof een aanvraag voor een hbo bacheloropleiding in het economisch domein, waarvoor de Vereniging Hogescholen een moratorium had afgekondigd tot 1 september 2018. Na afloop van het moratorium is de aanvraag voor deze opleiding opnieuw ingediend.

⁹ Deze keuze hangt samen met een herordeningsoperatie op initiatief van de huidige aanbieders van de Ad's PEP, PEM en PPKE. Zij zijn in overleg om te komen tot één naam en één positie in het Croho: Gedrag en maatschappij of Onderwijs. De aanvrager van de Ad PEP heeft te kennen gegeven bij deze herordering aan te willen sluiten.

Tabel 2a hbo aanvragen, verdeling Croho onderdelen

CROHO domein	hbo Ad	hbo b	hbo m	hbo totaal
Economie	14	6	10	30
Gedrag & Maatschappij	12	0	4	16
Gezondheidszorg	5	0	9	14
Landbouw en natuurlijke omgeving	0	2	0	2
Natuur	0	0	0	0
Onderwijs	1	18	3	22
Recht	0	0	1	1
Sectoroverstijgend	2	1	3	6
Taal & Cultuur	1	0	1	2
Techniek	16	7	3	26
TOTAAL	51	34	34	119

Bij de aanvragen voor wo bacheloropleidingen zijn geen duidelijk zwaartepunten in bepaalde Croho onderdelen zichtbaar. Bij de aanvragen voor wo masteropleidingen is het Croho onderdeel Economie het sterkst vertegenwoordigd. Er zijn in 2018 geen aanvragen ingediend voor wo opleidingen in de Croho onderdelen Techniek en Taal en cultuur. Dit is een duidelijk verschil met de aanvragen voor hbo opleidingen, waar de Croho onderdelen Techniek en Gedrag en maatschappij juist sterk vertegenwoordigd zijn.

In de tabellen 3a en 3b is weergegeven hoe de commissie in 2018 over de aanvragen heeft geoordeeld. Van de 146 binnengekomen aanvragen is over 133 aanvragen een advies uitgebracht. Over 12 aanvragen wordt in 2019 advies uitgebracht en één aanvraag is buiten behandeling gesteld. Bij 1 aanvraag heeft de commissie een positief oordeel uitgesproken over de deeltijdopleiding en een negatief oordeel over de vol-

Tabel 2b wo aanvragen, verdeling Croho onderdelen

CROHO domein	wo b	wo m	wo totaal
Economie	2	7	9
Gedrag & Maatschappij	0	1	1
Gezondheidszorg	1	1	2
Landbouw en natuurlijke omgeving	0	1	1
Natuur	2	3	5
Onderwijs	0	5	5
Recht	1	1	2
Sectoroverstijgend	2	3	5
Taal & Cultuur	0	0	0
Techniek	0	0	0
TOTAAL	8	19	27

tijdopleiding. Het departement van OCW heeft deze gesplitste beoordeling in het besluit overgenomen. Het betrof de hbo master Vaktherapie (2018/035). Aangezien de deeltijdopleiding positief is beoordeeld, en deze opleiding dus toegevoegd is aan het bestaande onderwijsaanbod, is deze als positief advies en positief besluit meegeteld. Uit onderstaande tabel kan worden afgeleid dat 93 van de 133 uitgebrachte adviezen positief van aard zijn.

Bij tabel 3a moet worden opgemerkt dat slechts bij twee aanvragen een verschil van inzicht bestond tussen de commissie en het departement van OCW. Het betrof de aanvragen voor verlenging van de geldigheidsduur van het macrodoelmatigheidsbesluit over de hbo masteropleiding Healthy Ageing Professional van de Haagse Hogeschool en Fontys (2018/110/vgm en 2018/112/vgm). Aangezien het twee verlengingen betreft, waarbij het oordeel dat in 2017 over de opleiding werd geveld onveranderd is gebleven, kan ook

Tabel 3a. hbo aantal uitgebrachte adviezen CDHO en besluiten OCW naar soort aanvraag

Soort	Aantal adviezen CDHO 2018	Positief advies CDHO 2018	Negatief advies CDHO 2018	Positief besluit OCW 2018	Negatief besluit OCW 2018
Nieuwe opleiding	53	32	21	32	21
Nevenvestiging	18	9	9	9	9
Verplaatsing	24	24	0	24	0
Verlenging	16	14	2	16	0
TOTAAL	111	79	32	81	30

Tabel 3b. wo aantal uitgebrachte adviezen CDHO en besluiten OCW naar soort aanvraag

Soort	Aantal adviezen CDHO 2018	Positief advies CDHO 2018	Negatief advies CDHO 2018	Positief besluit OCW 2018	Negatief besluit OCW 2018
Nieuwe opleiding	15	7	8	7	8
Nevenvestiging	1	1	0	1	0
Verplaatsing	0	0	0	0	0
Verlenging	6	6	0	6	0
TOTAAL	22	14	8	14	8

Tabel 4 Verhouding positieve en negatieve adviezen m.b.t. uitbreiding opleidingsaanbod

Jaar	Positief	Negatief
2018	56%	44%
2017	80%	20%
2016	86%	14%
2015	67%	33%
2014	77%	23%

geconcludeerd worden dat er in 2018 geen verschil van inzicht bestond tussen de commissie en het departement van OCW.

Indien alleen gekeken wordt naar de adviezen die betrekking hebben op de uitbreiding van het opleidingsaanbod, kunnen de verplaatsingen en verlengingen buiten beschouwing worden gelaten.

De verplaatsing van een opleiding brengt immers geen kwantitatieve wijziging in het opleidingsaanbod met zich mee. De verlengingen betreffen een bekrachtiging van adviezen en besluiten uit 2017. In tabel 4 wordt alleen gekeken naar de adviezen die betrekking hebben op uitbreiding van het opleidingsaanbod, dus nieuwe opleidingen en nevenvestigingen. In de tabel valt op dat 49 van de 87 adviezen positief van aard zijn (56%). Dit is een veel lager percentage positieve adviezen dan in de voorgaande jaren. De verklaring hiervoor is te vinden in het feit dat de ruimte binnen het landelijk opleidingsaanbod voor nieuwe Ad's en wo masters kleiner begint te worden. Dit blijkt ook uit de tabellen 5a en 5b; van de 22 adviezen over nieuwe Ad aanvragen zijn er slechts 11 positief en van de 9 aanvragen voor nieuwe wo masteropleidingen zijn er slechts 3 positief beoordeeld.

Tabel 5a hbo aantallen positieve en negatieve adviezen CDHO m.b.t. uitbreiding van het opleidingsaanbod, uitgesplitst naar opleidingsniveau

HBO	Uitgebrachte adviezen	Waarvan positief	Waarvan negatief
Nieuwe Ad	22	11	11
Nieuwe bachelor	5	3	2
Nieuwe master	26	18	8
Nevenvestiging Ad	15	6	9
Nevenvestiging bachelor	2	2	0
Nevenvestiging master	1	1	0
Totaal	71	41	30

Tabel 5b wo aantallen positieve en negatieve adviezen CDHO m.b.t. uitbreiding van het opleidingsaanbod, uitgesplitst naar opleidingsniveau

WO	Uitgebrachte adviezen	Waarvan positief	Waarvan negatief
Nieuwe bachelor	6	4	2
Nieuwe master	9	3	6
Nevenvestiging bachelor	1	1	0
Nevenvestiging master	0	0	0
Totaal	16	8	8

Uit tabel 6 blijkt dat het aantal aanvragen voor verlenging van de geldigheidsduur van macrodoelmatigheidsbesluiten licht is toegenomen ten opzichte van 2017. Deze verlengingen zijn noodzakelijk als een Toets Nieuwe Opleiding (TNO) bij de NVAO niet binnen tien maanden wordt afgerond. Navraag bij de instellingen en de NVAO heeft uitgewezen dat verschillende factoren bijdragen aan die lange doorlooptijd. Soms is bijvoorbeeld een lange tijdspanne zichtbaar tussen het moment waarop de instelling de opleiding laat inschrijven in het register en de indiening van de TNO aanvraag bij de NVAO en bij

sommige opleidingen heeft de NVAO moeite om een panel samen te stellen waar de aanvrager mee akkoord gaat. Een deel van de verlengingsaanvragen zou voorkomen kunnen worden als het macrodoelmatigheidsbesluit een langere geldigheidsduur zou kennen, omdat in een aantal gevallen het NVAO besluit kort na het verlopen van de geldigheid van het macrodoelmatigheidsbesluit wordt genomen. De commissie streeft in samenwerking met OCW en de NVAO naar terugdringing van het aantal verlengingsaanvragen om onnodige bureaucratische belasting van de instellingen en andere betrokken organisaties te minimaliseren.

Tabel 6 Verlengingen macrodoelmatigheidsbesluiten

Jaar	Verlengingen	Totaal	%
2018	22	133	17%
2017	18	126	14%
2016	21	95	22%
2015	4	63	16%

In 2018 heeft de commissie over 19 aanvragen voor nevenvestigingen advies uitgebracht, net als in 2017. Een verschil met 2017 is dat meer aanvragen voor nevenvestigingen negatief beoordeeld zijn.

Tabel 7 Aantal adviezen inzake nevenvestigingen in verhouding tot het totale aantal uitgebrachte adviezen

Jaar	Nevenvestigingen	Totaal	%
2018	19	133	14%
2017	19	126	15%
2016	8	95	8%
2015	4	63	16%
2014	7	42	17%

Tenslotte is het opvallend dat de commissie in 2018 24 aanvragen voor verplaatsingen heeft behandeld. Al deze 24 aanvragen zijn positief beoordeeld door de commissie en door het departement van OCW. Dit hangt samen met het feit dat al deze aanvragen betrekking hadden op verplaatsing over een zeer geringe afstand. 5 opleidingen verhuisden van Vlissingen naar Middelburg, 1 opleiding ging van Amsterdam naar Diemen en 18 opleidingen werden verplaatst van Amstelveen naar Diemen. Omdat de geografische afstand tussen de oude en de nieuwe vestigingsplaats in alle gevallen circa 5 kilometer besloeg, hadden de verplaatsingen geen effect op de regionale spreiding van het opleidingsaanbod.

Bijzondere inhoudelijke aspecten van adviezen

In 2018 heeft de commissie in enkele adviezen standpunten of overwegingen opgenomen die het kader van de betreffende aanvraag overstijgen. Het is naar mening van de commissie belangrijk dat de instellingen van deze overwegingen kennis nemen.

Hieronder worden enkele aanvragen met bijzondere inhoudelijke aspecten nader besproken. Op de website van de commissie kan de volledige tekst van het advies en het besluit worden teruggevonden middels het vermelde dossiernummer¹⁰.

Naamgeving van nieuwe opleidingen

Sinds 2009 heeft de commissie in adviezen aan OCW aandacht besteed aan de naamgeving van opleidingen ter bewaking van de transparantie van het onderwijsaanbod. In 2018 heeft deze advisering een formeler karakter gekregen¹¹. In de toelichting op de nieuwe Regeling is bepaald dat de CDHO de NVAO adviseert over de naamgeving van opleidingen. De CDHO vergelijkt hiertoe de naam die aanvrager voorstelt met gebruikelijke namen voor vergelijkbare opleidingen in de sector. Het panel van de NVAO betreft het CDHO-advies bij de toets nieuwe opleiding.

In 2018 adviseerde de commissie negen keer om de naam van een nieuwe opleiding in overeenstemming te brengen met die van verwante, reeds bestaande opleidingen. Het betrof aanvragen voor de hbo masteropleiding Next Level Engineering (2018/078), de hbo masteropleiding Leadership in Supply Chain Management (2018/088), de hbo masteropleiding Fysiotherapie en Wijkgerichte Beweegzorg (2018/092), de hbo masteropleiding Digital Driven Business (2018/097), de hbo Ad Coachen en Leidinggeven (2018/106 en 107), de wo masteropleiding Business Data Science (2018/118), de hbo masteropleiding Ontwerpen van Eigentijds Leren (2018/120) en de wo masteropleiding Cognitive Science and Artificial Intelligence (2018/123).

¹⁰ www.cdho.nl

¹¹ In de toelichting op de Beleidsregel 2014 stond: Waar het (nieuwe) initiële opleidingen van bekostigde instellingen betreft, kan de NVAO daarbij de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO) om een oordeel vragen. In de toelichting op de Regeling 2018 is vastgelegd

In 2018 adviseerde de commissie bij twee aanvragen voor nieuwe Nederlandstalige opleidingen om in plaats van de voorgestelde Engelse naam te kiezen voor een Nederlandse naam. Het betrof de aanvragen voor de hbo masteropleiding Advanced Health Informatics Practice (2018/008) en de wo masteropleiding Law and Society (2018/094). Bij drie aanvragen adviseerde de commissie om een Nederlandse naam in het Croho te laten registreren, naast de voorgestelde Engelse naam. Het betrof de aanvragen voor de hbo Ad Smart Industry (2018/023a), de hbo masteropleiding Urban Management (2018/025) en de hbo masteropleiding Arts Therapies (2018/035). De commissie is met de NVAO in gesprek over de wijze waarop de NVAO aan de commissie terugkoppelt hoe het CDHO-advies over de voorgestelde opleidingsnaam tijdens het TNO-proces is betrokken.

Masteropleidingen: van onbekostigd naar bekostigd

In 2017 signaleerde de commissie dat het stimuleringsbeleid van het departement met betrekking tot hbo masters leidt tot de vraag in hoeverre de overheid en in hoeverre werkgevers verantwoordelijk zijn voor postinitiële scholing, aangezien deze hbo masteropleidingen vaak deeltijdopleidingen voor werkenden zijn (Jaarverslag CDHO 2017, p. 15). In 2018 zijn 12 aanvragen ingediend voor masteropleidingen die in onbekostigde vorm al bestonden. Twee daarvan zijn identiek omdat het verlengingen betrof van aanvragen die eerder in hetzelfde jaar als aanvraag voor een nieuwe opleiding waren ingediend. 8 van de 10 aanvragers gaven aan dat zij bekostiging aanvroegen omdat zij de instroom zouden willen verhogen. Het betrof de aanvragen voor de hbo masteropleidingen Forensisch Sociaal Professional (2018/001), Molecular Life Sciences (2018/002), Advanced Health Informatics Practice (2018/008),

Facility and Real Estate Management (2018/009 en 010), Urban Management (2018/025), Arts Therapies (2018/035) en Neurorevalidatie en Innovatie (2018/117). Deze ontwikkeling waarbij bekostiging wordt ingezet om oorspronkelijk postinitiële masters naar het initiële onderwijsaanbod te verplaatsen om meer studenten te kunnen trekken laat de vraag herleven wat het onderscheid is tussen initieel en postinitieel onderwijs (als dat er nog is) en of dat onderscheid nog een rol speelt bij de beoordeling van de macrodoelmatigheid.

Opscholingsbehoefte: Saxion Hogescholen hbo Associate degree Coachen & Leidinggeven (2018/106 en 2018/107)

Het departement van OCW heeft in de toelichting op de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs 2018 aangegeven dat beroepen steeds sneller veranderen en dat een hoger opleidingsniveau hierbij soms noodzakelijk is. In dat verband is de mogelijkheid geïntroduceerd om aan het criterium arbeidsmarktbehoefte te voldoen met een beroep op een opscholingsbehoefte. Een aantal maanden na de publicatie van de Regeling, heeft Saxion Hogescholen een geslaagd beroep gedaan op de opscholingsbehoefte. Saxion Hogescholen was voornemens de Associate degree Coachen & Leidinggeven in Enschede en in Deventer aan te bieden. Om toegelaten te worden tot deze Associate degree dienen kandidaten reeds werkzaam te zijn in een leidinggevende functie. De commissie constateerde dat uit de door aanvrager overgelegde enquête volgde dat 31 bevroegde werkgevers hebben aangegeven ongeveer 50 werknemers de opleiding te willen laten volgen. De werkgevers hadden blijkens de enquête aangegeven dat waarvoorheen strakke sturing en instructie vanzelfsprekend waren, motiveren en

feedback geven steeds belangrijker worden. Volgens de werkgevers vereist deze ontwikkeling een hoger opleidingsniveau van de reeds werkzame leidinggevenden. De commissie heeft op grond hiervan geconcludeerd dat de opleiding aansloot op een geringe arbeidsmarktbehoefte. Omdat bij criterium b werd geconcludeerd dat er ook ruimte in het landelijk aanbod bestaat voor deze Ad, heeft de commissie positief geadviseerd met een expliciete beperking van het positieve advies tot de deeltijdvariant. Het departement van OCW heeft dit oordeel in het besluit overgenomen.

Arbeidsmarkt en beroepsvereisten: Associate degree Ouderenzorg (2018/091, 2018/095, 2018/096, 2018/098 en 2018/102)

De commissie heeft in 2018 vijf aanvragen in behandeling gehad van een consortium van vier hogescholen voor de Associate degree Ouderenzorg. De voorgenomen Associate degree Ouderenzorg betrof een opleiding waarin studenten kennis opdoen op het gebied van verpleegkundige vaardigheden, verzorging en omgangskunde. Voor het beroep van verpleegkundige bestaan beroepsvereisten. Uit de toelichting op de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs 2018 volgt dat indien een nieuwe opleiding (onder andere) voorziet in een arbeidsmarktbehoefte waarvoor beroepsvereisten gelden, de instelling dient aan te geven op welke wijze is gewaarborgd dat afgestudeerden van de opleiding voldoen aan deze vereisten. Gelet op het verpleegkundige deel van de opleiding achtte de commissie het van belang dat aanvragers waarborgden dat afgestudeerden van deze Associate degree zouden voldoen aan (toekomstige) beroepsvereisten. Aanvragers hadden aangegeven op een later moment in gesprek te zullen gaan met het Ministerie van Volks-

gezondheid, Welzijn en Sport over het opnemen van het beroep Ouderenverzorger en deze opleiding in het stelsel van de Wet Beroepen Individuele Gezondheidszorg (Wet BIG). Uit de toelichting op de Regeling macrodoelmatigheid volgt echter dat aanvragers reeds bij het verzoek om bekostiging dienden aan te tonen hoe de instellingen zouden waarborgen dat afgestudeerden zouden voldoen aan de beroepsvereisten. Omdat deze waarborg in het dossier ontbrak, heeft de commissie de onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte met betrekking tot de zorg niet bij de beoordeling betrokken. Aangezien aanvragers geen arbeidsmarktbehoefte hadden aangetoond op het gebied van welzijn, heeft de commissie geconcludeerd dat aanvragers niet hadden voldaan aan criterium a in artikel 4 lid 1 van de Regeling. Deze conclusie heeft geleid tot een negatief oordeel over deze Ad. Het departement heeft dit oordeel in de besluiten overgenomen.

3. Neventaken

In de opdrachtbrief van 17 juni 2009 van de Minister van OCW en de Minister van LNV wordt de CDHO verzocht de volgende neventaken op zich te nemen:

- a. Het op verzoek van de minister uitbrengen van adviezen over ontwikkelingen op het gebied van de macrodoelmatigheid en de (mogelijke) effecten hiervan voor het beleid;
- b. Het op verzoek van de minister periodiek uitvoeren van sectorale doorlichtingen van het bestaande onderwijsaanbod;
- c. Het ondersteunen van de betreffende minister bij procedures in het kader van bezwaar en beroep;
- d. Het adviseren van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap inzake de subsidieregeling HBO-masters¹².

Ad a. Brede analyse hoger onderwijsaanbod

De CDHO heeft, ten behoeve van de beoordeling van doelmatigheidsaanvragen, een kennisbasis opgebouwd. Deze is in 2012 aangevuld met een analyse van het staande hoger- onderwijsaanbod, alsmede van de wijze waarop het onderwijsaanbod zich de afgelopen jaren heeft ontwikkeld. Naast een rapport waarin een globale analyse van het gehele hoger-onderwijsaanbod per Croho domein is vastgelegd, heeft het bureau van de CDHO de beschikking gekregen over een digitale applicatie waardoor het gekoppelde Croho-Criho-bestand te raadplegen is op opleidings- en instellingsniveau. In 2018 is de database binnen deze applicatie bijgewerkt.

Ad b. Sectoranalyses

Op 26 juni 2018 heeft de CDHO advies uitgebracht n.a.v. de sectoranalyse Onderwijs die in 2017 is uitgevoerd. De commissie heeft de minister van OCW geadviseerd om vooralsnog terughoudendheid

te blijven betrachten bij de toelating van nieuwe pedagogische Ad's en te streven naar eenduidigheid in de naamgeving van verwante Ad's. Verder heeft de commissie haar grote zorg uitgesproken over de geringe en/of dalende instroom in een aantal opleidingen, gelet op de verwachte lerarentekorten (met name pabo, tweedegraads lerarenopleidingen Wiskunde, Natuurkunde, Scheikunde, Duits en Frans, eerstegraads lerarenopleidingen Duits en Klassieke Talen). De commissie heeft de minister aanbevolen om de arbeidsmarktaansluiting bij opleidingen tot leraar LO en kunstvakken te blijven volgen gezien het vrij hoge percentage afgestudeerden dat geen werk heeft of werk dat niet aansluit op de gevolgde opleiding. Ten slotte heeft de commissie geadviseerd om het toelaten van nieuwe professionaliseringsopleidingen te verbinden aan de uitkomsten van het opscholingsbeleid in de Lerarenagenda 2013-2020 om te voorkomen dat het opleidingsaanbod op dit vlak versnipperd.

In 2018 heeft de CDHO geen sectoranalyse uitgevoerd. Wel is de commissie nauw betrokken geweest bij de opschoning van de hbo bacheloropleidingen in het Croho die de Vereniging Hogescholen heeft geïnitieerd. In januari 2019 heeft het departement van OCW de CDHO verzocht te adviseren over de herordeningsoperatie die uit deze opschoningsoperatie is voortgekomen.

Ad c. Ondersteuning in bezwaar en beroep

In 2018 heeft de CDHO het Ministerie van OCW bij 8 bezwaarzaken ondersteund. Er zijn geen beroepszaken geweest.

¹² De subsidieregeling HBO-masters is beëindigd. Daarmee is deze taak van de CDHO komen te vervallen.

4. Financiële verantwoording

In het Instellingsbesluit van de commissie is voorzien dat de NVAO als penvoerder optreedt voor de CDHO. Dit betekent dat de NVAO, met inachtneming van de strikt onafhankelijk positie van de commissie, zorg draagt voor huisvesting van het bureau. De financiële verantwoording van de commissie is daarom opgenomen in de verantwoordingscyclus van de NVAO. De achterliggende gedachte hierbij is dat hierdoor voor de CDHO niet op alle facilitaire gebieden eigen voorzieningen behoeven te worden gecreëerd.

De kosten van de commissie komen, voor zover goedgekeurd, voor rekening van de minister. Onder deze kosten worden verstaan de kosten voor vergaderen en materiële ondersteuning, de reiskostenvergoeding voor leden van de commissie en de kosten van het ondersteunende bureau. De voorzitter en andere leden van de commissie ontvangen per maand een beloning tot ten hoogste de maxima van het Instellingsbesluit, met overeenkomstige toepassing van de regels van de NVAO.

Verantwoording 2018

In de financiële verantwoording over het verslagjaar 2018 vallen de volgende zaken op.

De subsidie van het ministerie van OCW over 2018 is ten opzichte van 2017 verhoogd met € 130.000. Sinds 2016 is de commissie met OCW in gesprek geweest over de opstapeling van taakstellingen en kortingen die in combinatie met de stijgende aantallen (en groeiende complexiteit van de) aanvragen leidden tot overschrijding van het budget en een te hoge werklast voor de bureaumedewerkers. In 2017 heeft OCW besloten om het budget van de commissie tijdelijk te verhogen en is overeengekomen om in 2018 de noodzaak van deze verhoging te evalueren

teneinde vast te stellen of de toegenomen werklast een tijdelijk of structureel karakter heeft (brief OCW, d.d. 25 augustus 2017, ref. nr. 1246299). Uit de evaluatie is gebleken dat de werklast onverminderd hoog is en dat deze naar verwachting de komende jaren hoog zal blijven. Om die reden heeft OCW toegezegd dat de verhoging van het budget met € 130.000 wordt voortgezet voor de periode 2019 tot en met 2022 (brief OCW, d.d. 13 november 2018, ref. nr. 1433526). Verder is de subsidie van OCW in 2018 met € 14.000 verhoogd als gevolg van de wettelijke loon- en prijsbijstelling.

Dankzij de verhoging van het budget heeft de commissie in 2018 een positief bedrijfsresultaat van € 17.217 geboekt in plaats van het verwachte tekort van € 23.600. Dit betekent dat de egalisatiereserve per 31 december 2018 bestond uit € 174.434. In de hierboven genoemde brief van OCW van 13 november 2018 is aangegeven dat tot en met 2022 door OCW geen middelen worden onttrokken uit de egalisatiereserve. De CDHO is vrij om een tekort op de lopende begroting aan te vullen uit de egalisatiereserve.

Bedrijfsopbrengsten €

	realisatie 2018	Forecast 2018	begroting 2018	verschil tov begroting	realisatie 2017
	€	€	€	€	€
Subsidie ministerie van OCW	628.000	628.000	614.000	14.000	484.000
Subsidie ministerie van OCW	29.000	29.000	29.000	-	29.000
	657.000	657.000	643.000	14.000	513.000

Bedrijfslasten €

	realisatie 2018	Forecast 2018	begroting 2018	verschil tov begroting	realisatie 2017
	€	€	€	€	€
1. Personele kosten	361.812	361.812	361.000	812	339.927
2. Afschrijvingskosten	10.238	10.238	5.000	5.238	3.178
3. Algemene werkingskosten		-			
3.1. Personele exploitatiekosten	13.557	13.557	19.500	(5.943)	14.219
3.2 Kosten communicatie	4.727	4.727	3.000	1.727	4.311
3.3 Inzet commissieleden	107.513	107.513	127.000	(19.487)	105.393
3.4 Inzet deskundigen	2.400	2.400	10.000	(7.600)	-
3.5 Overige kosten	4.314	4.314	11.000	(6.686)	7.682
3.6 Penvoerder NVAO	110.000	110.000	110.000	0	90.500
3.7 Diverse projecten	25.222	25.222	20.000	5.222	16.638
Algemeen totaal bedrijfslasten	639.783	639.783	666.500	(26.717)	581.848

Resultaat

Nederland		€	€	€	€
(te verrekenen)	17.217	17.217	(23.500)	40.717	(68.848)

Verloop egalisereserve

Stand per 1 januari		157.217	157.217		122.500
cf afspraak 2016 met OCW betreft in 2015 te verrekenen bedrag					103.565
Resultaat		17.217	(23.500)		(68.848)
Stand per 31 december voor verrekening		174.434	133.717		157.217

Te verrekenen met OCW obv het instellingsbesluit CDHO dd 17 juni 2009, artikel 9

Maximaal toegestane egalisereserve is 25% van de in het laatste kalenderjaar verleende vergoeding					
Egalisereserve per 31.12 voor verrekening		174.434	133.717		157.217
Maximaal toegestaan 25% x subsidiebedrag		164.250	160.750		121.000
Te verrekenen met OCW		-	-		-

Vooruitblik begrotingsjaar 2019

In 2019 verwacht de commissie geen nieuwe ontwikkelingen in het takenpakket die substantiële effecten op de financiële huishouding zullen hebben.

5. Vooruitblik 2019

De CDHO verwacht in 2019 een voortzetting van de tendensen uit 2018. De markt voor nieuwe Ad's en voor masteropleidingen raakt verzadigd. Uitbreiding lijkt alleen mogelijk op evidente schaarstegebieden en op echt nieuwe terreinen. Daarnaast verwacht de CDHO dat hogescholen en universiteiten aanvragen zullen indienen waarmee ze trachten te anticiperen op nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen. Bij instellingen is een grote alertheid zichtbaar om daarop tijdig te anticiperen.

De CDHO ziet in dit kader ook uit naar de eerste sectorplannen die het veld de gelegenheid bieden om zelf, in gezamenlijkheid, de macrodoelmatigheid van het opleidingsaanbod ter hand te nemen.

In 2019 zullen zekere verdere stappen worden gezet in de samenwerking met Inspectie Hoger Onderwijs en NVAO. De inspanningen leveren resultaat op; processen verlopen sneller en effectiever.

In 2019 zullen ook de eerste resultaten zichtbaar worden van de afstemming tussen CDHO en NVAO op het vlak van anderstaligheid en naamgeving van nieuwe opleidingen (dan zal voor een aantal nieuwe opleidingen de hele cyclus van CDHO en Toets Nieuwe Opleiding zijn doorlopen).

De commissie streeft er naar de aanvragen voor nieuwe opleidingen binnen de daarvoor gestelde tijd af te wikkelen (8 weken, waarvan 6 weken voor het advies van de commissie en 2 weken voor het besluit van OCW). Het heeft de commissie echter enige tijd gekost om de veranderingen in de nieuwe Regeling Macrodoelmatigheid in werkbare afwegingen te concretiseren, ook in de afstemming met OCW. Mede daardoor zijn in 2018 enkele aanvragen uit de

tijd gelopen. De commissie heeft het stellige voor-nemen dat in 2019 niet weer te laten gebeuren.

De Minister van OCW is voornemens in 2019 een nieuwe strategische agenda uit te brengen. De CDHO zal in de aanloop daarnaartoe graag input leveren vanuit haar ervaringen met de nieuwe Regeling macrodoelmatigheid. De nieuwe regeling is beslist een verbetering, maar de CDHO loopt er ook regelmatig tegenaan dat macrodoelmatigheid op nationaal niveau slechts beperkt bewaakt kan worden door de geldende spelregels, die immers de focus primair hebben gericht op het handelen van een individuele instelling. Met andere woorden: de CDHO adviseert over de macrodoelmatigheid aan de hand van een micro-instrumentarium.

In 2019 bestaat de CDHO tien jaar. Een feestelijke gebeurtenis. De commissie is ervan overtuigd dat een poortwachterfunctie binnen de huidige bekostigingssystematiek noodzakelijk is. Er valt in het licht van de snel veranderende maatschappij natuurlijk wel van alles te zeggen over de waarde en de precisie van de advisering door de commissie: kijkt zij teveel terug? Voelt ze de tijd wel goed aan? De commissie overweegt het heugelijke feit van het jubileum te markeren met een klein boekje met bespiegelingen over 10 jaar macrodoelmatigheid.

Bijlage

Curricula vitae commissieleden

De heer drs. P.M.M. Rullmann (voorzitter)
Paul Rullmann studeerde sociologie aan de Vrije Universiteit. Hij vervulde vanaf 1975 diverse functies in het hbo (als docent, beleidsadviseur, bestuurder). Werkte vanaf 1990 bij de HBO-raad en vanaf 1995 bij Hogeschool Haarlem; was daar lid van het College van Bestuur van 2000 totdat de hogeschool opging in Hogeschool InHolland. Paul Rullmann was van mei 2002 tot mei 2013 lid van het College van Bestuur van de Technische Universiteit Delft, met als centrale portefeuilles Onderwijs en Beheerszaken. Naast het voorzitterschap van de commissie vervult hij diverse bestuurlijke functies in en rond het onderwijs. Zo is hij voorzitter van de Raad van Toezicht van het NOVA College (ROC), voorzitter van de Raad van Commissarissen van studentenhuysvestingscorporatie DUWO, bestuurslid van QANU (visitatie-organisatie voor de Nederlandse Universiteiten) en lid van de Commissie Werken in de Zorg (adviescommissie voor de minister van VWS).

Mevrouw drs. L.W.J.M. Janssen (vicevoorzitter)
Lisa Janssen studeerde Theater-, Film- en Televisiewetenschappen (cum laude) aan de Universiteit Utrecht en aan de Université la Sorbonne Nouvelle (Parijs). Zij werkte enige tijd in de kunsten en media, van (internationale) impresariaten in de klassieke muziek tot aan filmproductie en televisiedistributie bij de Wereldomroep. Ook adviseerde zij de Nederlandse audiovisuele sector over het MEDIA Programma van de Europese Unie. Zij is sinds 2004 actief in het onderwijs. Lisa is directeur van een evaluatiebureau in het hoger onderwijs en treedt op als projectcoördinator en voorzitter van bachelor- en master(cluster) visitaties. Tevens is zij verbonden aan de PO-Raad

als voorzitter van bestuurlijke visitaties in het primair onderwijs.

Zij is NVAO-gediplomeerd trainer van voorzitters en panels en is internationaal actief in visitaties. Ze kent beide zijden van de tafel van het (voorbereiden op) visiteren, want zij was als directeur van Schouten & Nelissen University verantwoordelijk voor postinitiële masteropleidingen in deeltijd, waaronder een internationale MBA, en daarmee verantwoordelijk voor een aantal TNO's en heraccreditaties. Daarnaast heeft zij ervaring als opleidingsmanager met het ontwikkelen en opzetten van masteropleidingen binnen universiteiten.

Mevrouw drs. G.T.C. Bonhof

Geri Bonhof was 12 jaar (tot 1 september 2015) voorzitter van het College van Bestuur van de Hogeschool Utrecht. Onder haar leiding is de samenwerking van de hogeschool met de Universiteit Utrecht en het Universitair Medisch Centrum Utrecht uitgebouwd. Zij heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van het Utrecht Science Park. Ze is medeoprichter van Carpe, een Europees consortium van Universities of Applied Sciences. Van 2000 tot 2003 was zij lid van het College van Bestuur van de Hogeschool van Amsterdam.

Daarvoor werkte zij in het voortgezet onderwijs als docente bewegingsonderwijs, rector van het Goois Lyceum en bestuurder van de Gooise Scholenfederatie. Van 2004 tot 2011 was Geri Bonhof vicevoorzitter en waarnemend voorzitter van de Vereniging Hogescholen. Van 1997 tot 2004 was zij lid van de Onderwijsraad. Zij is nu toezichthouder/commissaris en adviseur. Zij is o.a. voorzitter van het College voor Perinatale Zorg (geboortezorg); lid van de Raad van Toezicht van Kennisnet ICT-partner voor het onderwijs; lid van de Raad van Toezicht van de Hotelschool

The Hague; lid van het Topteam Sport van VWS (adviseert de minister over bevordering van innovatie in de sport) en voorzitter van de Maatschappelijke Adviesraad van FC Utrecht.

Geri haalde haar bachelor docent bewegingsonderwijs in 1975 aan de Academie voor Lichamelijk Opvoeding in Amsterdam en studeerde af in de Pedagogische Wetenschappen aan de Universiteit van Amsterdam in 1986. In 2007 volgde zij de Master Class Innovation and Governance aan Harvard University en in 2015 de Nyenrode Commissarissen Cyclus.

De heer dr. ir. A.F. Groen

Ab Groen is toezichthouder, interim leidinggevende/ bestuurder en organisatieadviseur. De functie van toezichthouder bekleedt hij bij woningcorporatie Brabant Wonen (te Oss) en vo-school Cambium College (te Zaltbommel). Hij was vanaf 2013 vijf jaar voorzitter van het College van Bestuur AOC Helicon Opleidingen (vmbo en mbo). Na zijn studie en promotie in Wageningen werkte hij 27 jaar bij Wageningen UR. Hij bekleedde onder andere functies van Universitair Hoofddocent Fokkerij & Genetica, Hoofd Onderwijs Departement Dierwetenschappen en Staf-directeur Education, Research & Innovation.

In zijn functies was hij actief betrokken bij onderwijsvernieuwing (hbo en wo) en regionale samenwerking onderwijs-bedrijfsleven. Hij was visiting professor SLU (Uppsala, Zweden) en University of Guelph (Ontario, Canada), coördinator van een EU-Concerted Action en voorzitter van een internationale evaluatiecommissie onderwijs Dierwetenschappen UMB (Ås, Noorwegen). Hij publiceerde ruim 80 wetenschappelijke artikelen in refereed tijdschriften en ruim 65 artikelen in vaktijdschriften. Hij bekleedde diverse bestuurlijke functies zoals voorzitter bestuur

St. StartLife Holding, lid bestuur van het Nationaal Herbarium Nederland, lid bestuur St. Samenwerkingsverband Rivierengebied Passend Onderwijs en lid algemeen bestuur Grow Campus 's-Hertogenbosch. In de raadsperiode 1998-2002 was hij raads-lid voor het CDA in de gemeente Wageningen.

De heer prof. mr. dr. P.F. van der Heijden

Paul F. van der Heijden was van 2002-2007 Rector Magnificus van de Universiteit van Amsterdam. Daarna was hij tot 2014 voorzitter van het College van Bestuur en Rector Magnificus van de Universiteit Leiden.

Nu is hij als hoogleraar Internationaal Arbeidsrecht verbonden aan de Universiteit Leiden. Tevens is hij Honorair Hoogleraar internationaal recht aan de Universiteit Gent. Voorts is hij voorzitter van de Raad van Toezicht van Instituut Clingendael. Ook is hij voorzitter van de Nederlandse Vereniging van Bestuurders in de Zorg (NVZD).

Van der Heijden studeerde rechten aan de UvA en promoveerde aan de Universiteit Leiden. Hij werkte als rechter in Amsterdam en later als hoogleraar arbeidsrecht aan de UvA. Daar was hij oprichter van het interdisciplinaire Amsterdams Instituut voor Arbeidsstudies (AIAS). Tevens was hij decaan van de Faculteit Rechtsgeleerdheid.

Van der Heijden was Kroonlid van de SER en lid van de Raad voor het Openbaar bestuur.

Van der Heijden is lang (1995-2017) actief geweest in de International Labour Organisation (ILO), een onderdeel van de Verenigde Naties (VN).

Hij was voorzitter van de jaarlijkse Nederlandse delegatie naar de International Labour Conference die zich met wetgeving (verdragen) bezig houdt. Ook was hij voorzitter van de ILO Committee on Application of Standards en van de ILO Committee on Freedom of Association die zich beiden, wereldwijd, met

toezicht op de implementatie van de ILO regelgeving bezig houden.

Van der Heijden is ook actief in het bedrijfsleven. Zo was hij lid van de Raad van Commissarissen van ING Group NV en van de RvC van Shell Nederland. Hij is nu lid van de Foundation Board van Stichting Nyenrode en lid van de Raad van Toezicht van Nyenrode University. Ook is hij lid van de RvC van IBM Nederland BV. Van der Heijden publiceerde boeken en artikelen over arbeidsrecht en over mensenrechten, nationaal en internationaal. Hij was de promotor van 18 promovendi.

De heer prof. dr. L.G. Soete

Luc Soete (1950: Brussel) is oud Rector Magnificus van de Universiteit Maastricht en honorair hoogleraar economie aan de Universiteit Maastricht. Daarnaast is hij lid van de Koninklijke Nederlandse Academie voor Wetenschappen (KNAW), lid van de Raad van Toezicht van de Technische Universiteit Delft en voorzitter van de Economic and Social Impact of Research (ESIR) expert groep van de Europese Commissie. Luc Soete studeerde economie in Gent, promoveerde in Sussex en werkte onder meer in Sussex, Stanford en Maastricht, waar hij in 1986 benoemd werd als hoogleraar internationale economische betrekkingen in 1986.

Mevrouw drs. A.S. Roeters

Annette Roeters is op 1 mei 2018 toegetreden tot de commissie. Zij is sinds februari 2015 Algemeen Directeur van de Raad voor de Kinderbescherming. Daarvoor was zij onder andere Inspecteur-Generaal van het Onderwijs bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, lid van het College van Bestuur van de Vrije Universiteit van Amsterdam en vicevoorzitter resp. waarnemend voorzitter van het College van Bestuur bij Windesheim. Naast haar

functie als Algemeen Directeur van de Raad voor de Kinderbescherming is zij sinds 2016 voorzitter van de Raad voor de Nederlandse Taal en Letteren van de Taalunie, is zij lid van de Raad van Toezicht van de RUG en is zij actief binnen de Maatschappelijke Adviesraad Dynamics of Youth van de Universiteit Utrecht. In 2017-2018 heeft zij deelgenomen aan de klankbordgroep van de commissie Sorgdrager (Fipronil).

CDHO

Parkstraat 28 • 2514 JK Den Haag
Postbus 85498 • 2508 CD Den Haag
T +31(0)70 850 5300
info@cdho.nl • www.cdho.nl

